

Het Zijper Landschap

Landschap - Cultuur - Ontspanning

DAGTOCHT 4 - 25 KM

Zijperpolder

A De kanunnik en kunstschilder Jan van Scorel nam in de 16e eeuw het initiatief om de definitieve bedijking van de Zijpe ter hand te nemen. Een aantal pogingen mislukte, maar in 1597 werd de dijk om de Zijperpolder gedicht. Een deel van het water uit de polder werd geloosd via de sluis in Oudesluis. De eerste sluis van hout werd gebouwd in 1562 en vervangen in 1631 door een grotere van steen, toen één van de grootste sluisen van Europa. De Zijperpolder is onderverdeeld in 20 kleinere polders, gemerkt A t/m U. De kleine polders werden droog gemalen door 21 zogenaamde binnenkruiers. Een groot deel van de polder wordt benut voor bloembollenteelt. In april komen de velden tot volle bloei.

Westfriese Omringdijk

B De oostkant van de Zijperpolder wordt gevormd door de monumentale Westfriese Omringdijk. Een markant punt op de dijk wordt gevormd door de Keinskapel. Omstreeks het jaar 1510 spoelde op de Westfriese dijk een houten Mariabeeldje aan. Het zou van de voorstevan van een Portugees schip zijn geslagen. Gelovigen ontfermden zich over het Mariabeeldje, maakten het beeldje schoon van zeewier met het water uit de dichtbij zijnde put en gaven het een plek in een huisje op de dijk. Dit was de aanleiding om daar in 1519 een kapel te bouwen, waarin het Mariabeeldje werd geplaatst. Ook de put, waarin het beeld na de vinding gereinigd was, werd in stand gehouden. Want het water uit de put heeft op verschillende mensen een geneeskrachtige uitwerking gehad. De Westfriese Omringdijk, een provinciaal monument, heeft een totale lengte van 126 kilometer. Dit wonder van menselijke hand is al 800 jaar oud en verbindt de historische steden Alkmaar, Hoorn, Enkhuizen en Medemblik. De Omringdijk slingert als een groene route door het landschap en leidt de bezoekers van Westfriesland langs het weidse landschap met zijn unieke vergezichten, de typische

lintdorpen met stolpboerderijen en de voormalig VOC-steden met hun prachtig bewaard gebleven binnensteden.

Schagen

C Al van verre is het stadje Schagen herkenbaar aan zijn twee torens. Het zijn de torens van de katholieke Christoforuskerk en de protestantse Grote kerk. Het zijn allebei neogotische kerken, gebouwd in de 19e eeuw. De Markt is het hart en het uitgaanscentrum van Schagen. De vele gezellige terrasjes op de Markt, waar je kan eten en drinken, zijn vaak goed bezet. In de straten rond de Markt bevinden zich opvallend veel winkels. Schagen kreeg in de 15e eeuw stadsrechten van graaf Willem VI. Er werd toen ook een kasteel gebouwd, waarvan alleen twee torens nog over zijn, dicht bij de Markt. Iedere donderdagmorgen is er markt en in de zomermaanden is dat een Westfriese markt. Dan is er een grote optocht van oude koetsen met dames, heren, jongens en meisjes in oude klederdracht. Deze optochten vinden plaats in de zomer op 10 donderdagen. Vanaf half tien verzamelt men zich in de Muziektuin voor de optocht, welke kwart voor elf van start gaat vanaf de Nieuwe Laagzijde. De optocht wordt vooraf gegaan door de boerenkapel 'De Uienhoop'. Deze bonte stoet is één van de hoogtepunten van de dag. Tevens zijn er oude ambachten te zien. De plaats Schagen werd rond 975 al genoemd in diverse teksten, zoals bij een telling van het inwoneraantal; er woonden toen 43 mensen. Schagen wordt dan als Scagha vermeld en verder wordt in de documenten opgetekend dat Schagen zes hoeven overmaakt aan de abdij van Egmond, rond 989. Schagen was toen al de grotere kern van de diverse andere terpen. Om Schagen heen lag veel water. Mogelijk verwijst de naam Scagha daar ook naar: het kan betekenen "uitstekende punt". Pas een hele tijd later zou er een kustlijn nabij Schagen liggen. Toen de zee zich weer wat terugtrok aan het eind van de 13e eeuw konden de plaatsen in het gebied groeien.